

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertationes Juridico-Theologicæ De Jure, & Justitia

Karchne, Simon

Augustæ Vindelicorum ; [Graz], 1714

Articulus II. An præceptum restituendi sit positivum, vel negativum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40013

excitet ad orandum pro eo. Tertio post restitutionem persoluri excitantur saepe ad preces pro defuncto.

Ex his responderetur ad rationem asserendi, quod non probet defunctum liberandum ante restitutionem, sed quod contingat saepe cum tam cito non exire sicut exiret si citius fieret restitutio, per quam saepe juvatur, ut citius exsolvat totam poenam debitam, quam sine illa propter allatas rationes ad secundum.

Instabis restitutio post mortem, si de se non satisfaceret pro defuncto, fideles in vita legata reliquentes deciperentur, cum credant sibi profutura ad poenae remissionem, secundo si non prodesse, executores per omissionem legatorum non facerent defuncto injuriam, hoc autem est falsum, siquidem secun-

dum jus omitrentes sunt excommunicandi C. qui oblationes 13. q. 2. ergo executio legatorum prodest defunctis, quod fieri nequit, nisi prout procedit a voluntate defuncti, ergo est satisfactoria, seu poenae remissiva. Respondeo nego decipi fideles licet executio prout fit ab haerede &c. immediatè, & directè non profit defunctis, adhuc enim ipsa voluntas relinquenti legata prodest illis directè, ejus verò executio executori mandata prodest illis duntaxat indirectè ut dictum. Executores omitrentes solvere legata, & debita faciunt injustitiam defunctis, quia ex officio, seu Justitia obligantur exequi, Item faciunt injustitiam pauperibus legatarijs, aut creditoribus habeatibus jus strictum ad legata & debita.

ARTICVLVS SECVNDVS.

An præceptum restituendi sit positivum, vel negativum?

350. **D**icendum est, quod directè ac per se sit affirmativum, indirectè verò negativum, prohibens omissionem actionis impeditivam actionis positivæ restitutionis, ita Tambur. L. 8. in Dec. tract. 3. c. 1. Gormaz Disp. 14. n. 754. contra Lugo & plures alios. Probatum primo præceptum restituendi per se, ac directè non prohibet actionem retentivam rei

alienæ, ut patet in restitutione famæ, in qua per se, ac directè non prohibetur positiva famæ detentio, cum infamator catenus famam retineat, seu non restituat, quatenus omittit verbo, aut scripto revocare causatam infamiam, ergo per se, ac directè præcipitur in restitutione famæ positiva actio revocatoria, Eodem modo restitutio temporalium fit per actionem positivam, per quam red-

ditur

ditur res ablata; aut consumpta vero Domino, ergo hoc præceptum per se, ac directè præcipit altum positivum, non autem per se, ac directè prohibet actionem positivam, ut patet primo in casu quo res absumpta est à fure, tunc enim nihil positivè retinetur. Secundò in casu possibili, quo DEUS furi daret potentiam replicandi aureum furto sublatum: quo casu restituendo illum sub una locali præsentia satisfaceret Domino: & tamen adhuc positivè retineret eundem sub alia præsentia, ergo positiva retentio directè, ac per se non prohibetur à restitutionis præcepto aliàs dicta præsentia directè prohiberetur; prohibetur igitur solum indirectè, quatenus scilicet impedit actionem positivam, per quam res redditur Domino suo, unde cum supposito dicto miraculo aureus est jam restitutus, hinc nec indirectè prohibetur retentio ejusdem sub alia præsentia utpote non impediens restitutionem.

Confirmatur non obstat quod præceptum restituendi reducatur ad præceptum septimum Decalogi negativum, ex hoc enim non probatur esse directè tale: sicut etsi præceptum solvendi debita reducatur ad dictum præceptum, attamen est directè positivum, præcipit enim solutionem debiti sitam in actione positiva, prohibetur verò indirectè omissio solutionis, unde non solutio debiti non est continuatio alicujus actionis damnificativæ, quia obligationem solvendi debita nulla præcipit damnificatio, igitur præceptum solvendi est per se positivum, ergo etiam præceptum restituendi est per se

positivum, etsi spectet reductivè ad septimum Decalogi.

351. Objicies primò, si equus à te furto sublatus aufugiat ad Dominum suum: jam restituisti, & implesti præceptum (quia ullam actionem positivam exercueris) nempe per hoc quod amplius non retineas equum, ergo restitutio non est actio positiva, sed negativa, nempe non continuatio actiones positivæ contra jus proximi, ergo præceptum directum restitutionis est negativum, seu prohibens perseverantiam positivæ actionis injustæ. Secundò præceptum obligans semper pro semper est negativum, tale est præceptum restituendi.

Respondeo ad primum distinguo antecedens id concedendo de restitutione, & impletione præcepti materiali, sed de formali, non per hoc, quod non retineas equum, sed quia cessat materia, sub qua obligat restituendi præceptum: negatur autem utraque consequentia: sicut quando mihi remittitur restitutio ad nihil teneor, non quod restituerim, sed quia materia restitutionis est sublata.

Respondeo ad secundum obligare semper pro semper est proprietas non quarto sed tertio modo præcepti negativi, quatenus omne negativum est tale, sed non solum, sicut omnis homo est bipes, sed non solus, idcirco ergo quod etiam præcepto positivo restitutionis non secundum quod affirmativum est, sed secundum quod est negativum obliget semper pro semper, nempe quatenus prohibet continuationem illatæ damnificationis.

